

Majowe wiadomości

1 maja 2023 - 19. rocznica przystąpienia Polski do Unii Europejskiej

1 maja, jak co roku, obchodzimy rocznicę przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. A to już 19. rocznica. O ile dla młodych ludzi, wychowanych i urodzonych już w okresie naszego członkostwa, Unia Europejska i nasza w niej obecność są rzeczą oczywistą, o tyle w świadomości starszych pokoleń nadal istotna pozostaje droga, jaką Polska przebyła od kraju zza żelaznej kurtyny do pełnoprawnego członka Unii Europejskiej i europejskiej wspólnoty narodów.

Zjednoczona Europa kojarzy nam się zwłaszcza z funduszami unijnymi, ale **warto pamiętać, że UE jest przede wszystkim wspólnotą praw i wartości określonych w Traktatach**. Ponadto, cieszymy się udziałem we wspólnych decyzjach UE, **swobodami wspólnego europejskiego rynku**, w tym swobodą nauki i podróżowania oraz osiedlania się i prowadzenia działalności w innych krajach UE. Przynależność do strefy Schengen daje nam także **możliwość poruszania się po większości terytorium UE i państw spoza Unii należących do strefy, bez kontroli granicznych**. Obywatele UE wskazują te właśnie przywileje jako najważniejsze dla nich element europejskiej jedności.

Nie mniej ważne jest korzystanie ze środków finansowych Unii Europejskiej. Wg danych Ministerstwa Finansów **saldo transferów pomiędzy Polską a Unią Europejską w latach 2004-2023 (do lutego 2023 r.) jest dla Polski dodatnie i wynosi prawie ponad 156 mld €!**

Background image by Hermann & F. Richter from Pixabay

Temat dnia

Dlaczego 9 maja obchodzimy Dzień Europy?

Większość z nas pamięta, że 9 maja obchodzimy Dzień Europy. Ale pewnie nie każdy pamięta dlaczego właśnie tego dnia. Otóż data 9 maja upamiętnia rocznicę ogłoszenia planu zjednoczenia Europy, znanego jako Deklaracja Schumana (od nazwiska prezentującego plan ówczesnego ministra spraw zagranicznych Francji, Roberta Schumana). W tym roku przypada już 73. rocznica ogłoszenia tego planu.

W 1950 roku, kiedy Europa borykała się z konsekwencjami II wojny światowej, europejscy politycy uznali, że potrzebne są działania, które z jednej strony zapobiegają podobnym konfliktom, a z drugiej zapewnią możliwość poprawy sytuacji gospodarczej i poprawy warunków życia obywateli. W tle pojawiały się historyczne konflikty francusko-niemieckie, a także przemysł stalowy i węglowy, jako tradycyjne motory militarystyki i wojen.

Plan, przedstawiony przez Roberta Schumana 9 maja 1950 roku w siedzibie francuskiego MSZ przy bulwarze Quai d'Orsay w Paryżu, był tak naprawdę dziełem innego z „ojców Europy” – Jeana Monneta, szefa francuskiego Urzędu ds. planowania.

Monnetem i Schumanem kierowała myśl, że wspólna koordynacja produkcji stali i wydobycia węgla pozwoli zapobiec powtórzeniu się w przyszłości podobnego konfliktu, tak że wszelka wojna między odwiecznymi rywalami – Francją a Niemcami – będzie „nie tylko nie do pomyślenia, ale i fizycznie niemożliwa”. Uznano także, że połączenie interesów ekonomicznych może przyczynić się do poprawy standardu życia społeczeństw.

Źródło zdjęcia: Multimedia Centre, Parlament Europejski

Dokończenie artykułu na stronie 2

3 maja

Rocznica Konstytucji 3 maja

W tym roku obchodzimy 231 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Ustawa Rządowa z 3 V 1791 była pierwszą, pisaną nowoczesną polską konstytucją i – jak się powszechnie przyjmuje – drugą na świecie, po amerykańskiej (1787) i pierwszą w Europie. Autorami projektu byli Ignacy Potocki, król Stanisław August Poniatowski i Hugo Kołłątaj. Więcej na stronie 2

1 maja

Święto pracy i św. Józefa

Święto pracy wprowadziła w 1889 II Międzynarodówka dla upamiętnienia wydarzeń z pierwszych dni maja 1886 w Chicago, w Stanach Zjednoczonych podczas strajku będącego częścią kampanii na rzecz wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy.

1 maja został dniem Św. Józefa w roku 1955, kiedy to - zwracając się do Katolickiego Stowarzyszenia Robotników Włoskich - papież Pius XII ogłosił ten dzień świętem Józefa rzemieślnika, **aby nadać w ten sposób religijne znaczenie świeckiemu świętu pracy**.

2 maja

Święto flagi narodowej

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej to **święto** wprowadzone na mocy ustawy z 20 lutego 2004. Tego samego dnia obchodzony jest Dzień Polonii i Polaków za Granicą.

Pod adresem https://bit.ly/Flaga_PL znajduje się tekst ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych, która określa jak flaga wygląda i jak należy z nią postępować.

Dlaczego 9 maja obchodzimy Dzień Europy?

Dokończenie ze strony 1

Na deklarację odpowiedzieli oprócz Francji i Niemiec także Włochy oraz Belgia, Holandia i Luksemburg. 18 kwietnia 1951 roku sześć krajów podpisało Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, znany jako Traktat Paryski. Tekst można znaleźć pod adresem: https://bit.ly/Dekl_Sch.

Sukces pierwszej Wspólnoty spowodował, że sześć krajów zdecydowało integrować się dalej i utworzyło Europejską Wspólnotę Gospodarczą oraz Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (traktaty założycielskie tych Wspólnot podpisano w roku 1957).

Od tej pory Wspólnoty Europejskie rozwijały się geograficznie (kolejne rozszerzenia), ale także pogłębiając integrację (m.in. utworzenie unii celnej, jednolitego rynku, strefy EURO,

wprowadzenie wspólnej waluty, powstanie Unii Europejskiej i nadanie jej osobowości prawnej, utworzenie strefy Schengen).

Niewątpliwie jednak, powstanie zjednoczonej Europy przyczyniło się do spełnienia głównej idei zawartej w Deklaracji Schumana: od ponad 70 lat Europa wolna jest od konfliktów zbrojnych w skali całego kontynentu, a w 2012 UE uhonorowana została Pokojową Nagrodą Nobla.

Także teraz, w dobie agresji Rosji na niepodległe państwo ukraińskie, przynależność do UE i NATO stanowi o naszym bezpieczeństwie, umożliwia nam solidarną pomoc dla obywateli i państwa ukraińskiego oraz wzajemne wsparcie pomiędzy krajami członkowskimi np. w sytuacji kryzysu energetycznego

Źródło grafiki: Parlament Europejski Biuro we Wrocławiu

W ostatnim okresie z przykładami zalet wspólnych działań mieliśmy do czynienia przy zamianiu szczepionek przeciw COVID-19, gdzie UE negocjując wspólnie uzyskała od producentów bardzo korzystne ceny. Jedność UE widać także dobitnie w sytuacji wojny w Ukrainie, zarówno w zakresie wsparcia udzielanego Ukrainie, jak i krajom członkowskim UE dotkniętym najbardziej skutkami wojny.

Rocznica Konstytucji 3 Maja

Dokończenie ze strony 1

Konstytucja 3 maja była największym osiągnięciem legislacyjnym Sejmu Czteroletniego, który obradował od października 1788 roku do maja 1792.

Celem konstytucji była w pierwszym rządzie gruntowna reforma ustroju politycznego kraju, w tym głównych wad systemu opartego na wolnej elekcji i demokracji szlacheckiej (w tym zniesienie liberum veto i ustanowienie TROJPODZIAŁU WŁADZY), a także – do pewnego stopnia – reformy społeczne.

I chociaż, niestety, Rzeczpospolita, dla której uchwalono tę nowoczesną konstytucję zniknęła z mapy Europy na ponad 100 lat, a sama konstytucja stała się raczej – jak mieli powiedzieć jej autorzy – „ostatnią wolą i testamentem gasnącej Ojczyzny”, w okresie rozbiorów stała się symbolem dążeń niepodległościowych i walki o suwerenność Polski.

W Preambule do Konstytucji 3 Maja czytamy:

„(...) z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy, dopóki by naród w czasie, prawem przepisany, wyraźną wolą swoją nie uznał potrzeby odmienienia w niej jakiego artykułu. Do której to konstytucji dalsze ustawy sejmu terażniejszego we wszystkim stosować się mają.”

Mamy prawo do dumy z ustanowienia przez Polaków tak nowoczesnego aktu konstytucyjnego jeszcze w XVIII wieku.

Jednocześnie, mając na względzie wydarzenia w naszym kraju powinniśmy szczególnie wziąć sobie do serca przytoczone powyżej słowa o niewzruszoności przepisów (także aktualnie obowiązującej) konstytucji i jej fundamentalnego znaczenia dla stanowienia prawa w demokracji.

30. rocznica jednolitego rynku europejskiego

Jednolity rynek europejski ustanowiono 1 stycznia 1993 r. Jednolity rynek europejski umożliwia swobodny przepływ towarów, usług, osób i kapitału w całej UE, ułatwiając życie ludziom i otwierając nowe możliwości dla przedsiębiorstw.

W ciągu 30 lat JRE doprowadził do bezprecedensowej integracji rynków między gospodarkami państw członkowskich, stanowiąc siłę napędową wzrostu gospodarczego i konkurencyjności oraz wspierając potencjał gospodarczy i polityczny Europy na szczeblu globalnym. Odegrał również kluczową rolę w przyspieszeniu rozwoju gospodarczego nowych państw członkowskich, które przystąpiły do UE, usuwając bariery wejścia na rynek i pobudzając wzrost gospodarczy.

Redakcja: zespół ED Piotrków Trybunalski, ul. Dąbrowskiego 20, Piotrków Trybunalski, tel. 48 690 665 994; ed@piotrkow.info.pl

Jednolity Rynek obejmuje zarówno kraje UE, jak i kraje spoza UE: Islandia, Liechtenstein i Norwegia uczestniczą w Europejskim Obszarze Gospodarczym, które utworzyły z UE, podczas gdy Szwajcaria zawarła szereg umów dwustronnych z UE, które dają temu krajowi częściowy dostęp do jednolitego rynku.

W ostatnich czasach jednolity rynek miał zasadnicze znaczenie dla wsparcia Europy w radzeniu sobie z pandemią COVID-19 i kryzysem energetycznym wynikającym z rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Solidarni z Ukrainą

Tegoroczne Dni Europy, podobnie jak zeszłoroczne, naznaczone są – niestety – wojną w Ukrainie. Sądzymy jednak, że mimo tego co dzieje się za naszą wschodnią granicą, mamy powody do radości z powodu tego, jak Polacy i Europejczycy nadal pomagają walczącej Ukrainie i jej obywatelom. Pomoc uchodźcom w Polsce i innych krajach, wsparcie dyplomatyczne, finansowe, wojskowe, humanitarne ze strony EU (w tym Polski, a zwłaszcza jej obywateli) potwierdzają, że UE, NATO i organizacje międzynarodowe to także **realna wspólnota wartości i solidarności**.

Pamiętając, że Ukraińcy walczą także w obronie naszego bezpieczeństwa i wartości, starajmy się nadal, na miarę naszych możliwości, wspierać tych, którzy uciekając przed wojną szukają u nas schronienia i bezpieczeństwa, zwłaszcza dla dzieci. Pamiętajmy, że nie musi to być wielka pomoc finansowa, czy rzeczowa – czasem wystarczy dobre słowo, serce i trochę otuchy. **Bo solidarność i pomoc to także nasze europejskie wartości.**

Grafika: ©Unia Europejska 2022

3 maja – Światowy Dzień Wolności Prasy

3 maja obchodzimy **Światowy Dzień Wolności Prasy**, ustanowiony 20 grudnia 1993 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, które uznało pluralistyczną, niezależną i wolną prasę za kluczowy element funkcjonowania każdego społeczeństwa demokratycznego. Data 3 maja upamiętnia seminarium na temat Popierania Niezależnej i Pluralistycznej Prasy Afrykańskiej, zorganizowane przez UNESCO i Narody Zjednoczone w Windhuk w Namibii w roku 1991 oraz ogłoszoną w dniu 3 maja 1991 Deklarację z Windhuk.